

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ

ΚΑΘΕ

ΚΤΡΙΑΚΗΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΑΗΡΩΓΕΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΔΡ. 140

ΕΣΤΕΡΙΚΟΥ Φρ. Χρ. 140

Τιμή Φυλλίου

10 Δεκέτ. 10

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΡΧΗΝ
— ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΚΔΟΤΗΝ —



ΕΤΟΣ Α'. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 26 Οκτωβρίου 1903 | ΓΡΑΦΕΙΑ : Όδός Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 66

ΠΕΖΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΑΡΑΧΝΗ

Η κουνιχτέρα Αράχνη είχε απλωμένον το δίκτυον της ενόσφρα και περιμένει.

Στάσιμα να βδω το φάσμα της.

Μια πεταλούδα, άμύλαλη παρθένη, πλουσιωτά ηέρισε και πιάστηκε.

Δε λυπηθήκα γὰρ τὰ ζωά της ποῦ ἔβγαν.

— 'Ο θάνατος είναι ἀπολύτωςος. είπαι.

Η Αράχνη δεν ἀπάντησε 'α τῇ ἀπάντη σου.

Όταν, ἀπὸ μένος, ξανασήρσασα, ἔβλεπε πεταλούδας τὸ κομμάτι τ' ἄχρηστο, φανταχτερὸν νὰ ὑπέρμεται ὅσους ἀπὸ τὸ δίχτυον.

Τέτοια μοῖρα ἐντεροβάναται 'α τ' αὐτῷ πλάσμα μὲ λύπησε.

Τῆς Αράχνης ἡ ἀνάντη ἐκδίκησις, ποῦ καὶ 'α τὸ θάνατον οὐ βέβαιον χωριζαίτο, μὲ ὀσμωσε.

Η Αράχνη κατάλυσε τὴ σκέψις σου.

— Τέτοια εἶμ' ἐγώ, εἶπε, 'Ο θάνατος εἶναι λευτεριά : θέλω νὰ κάνω τὸ θάνατον περὶ μισυτόν κα' ἀπὸ τὴν περὶ φραχτὴ σκαλιὰ. θέλω καὶ 'α τοῖς νεκροῖς νὰ χῶναι τὸ μῖσος ποῦ ἔχω 'α τῇ ζωῇ. Γιατί μισῶ καὶ 'α τὰ κουνιχάρια ἄκόμα τ' ἀπατιλὰ σιμάδια τῆς ζωῆς ! Καὶ χαίρωμαι 'α αὐτὰ νὰ βλέπω τῆς νύκτος μου τὸ θρίσμα !

ΑΓΑΠΗ

— Στὸ Μ. Μαλακάση.

Ένα ζευγάρι ἐρωτευμένο ἀγάπησε.

Η ἀγάπη του μὲ κάνει θανάσιμα νὰ οἰζομαι.

Έκείνοι δὲν προσέχουν 'α τὴν ὁλῆν, μπετ 'α τὴν ἀγάπην μου.

Ακολουθεῖ τ' ἀδερφομένα σιμάδια τῶν θυμάτων τους ἄρατος, ἀχώριστος ἀπ' αὐτὰ. Τίνας ὁ ἐρωτὴς μου τοῦ δικαίου τους ἐρωτά !

Μιά 'μέρη τοῖς ἐπιμα νὰ φιλοῦνται ἀγκαλιασμένοι αἰσίου ἀπὸ λευκανθιδόμην κυνόσκιαν.

Απὸ τὸ φράχτι πλῖον τὸν ἀκάρπον, ποῦ μὲ προστάτεψε, ἀκοινοδοῦσα περὶ φιδωμένος πορὰ δειλός, τὴ φλόγα τοῦ ἐρωτικοῦ τοῖς μεθυστοῖς νὰ ζῶναι τὰ κορμιά τους σὺν περιπολοκάδι φειδωτό

— Σὺς ἀγαπᾷ ! τοῖς φώναζε κάποτε μὲ τρομερὰ, ἀσμενημένος 'α τὴν ἀγάπην μου.

Δὲ μ' ἀκούσαν. Πῶμον ἕνας κατὸσοπος, ποῦ βόσκαινε τὸν ἐρωτὴ τους 'μπρὲς 'α τὰ μάτια τους.

Δὲ μ' εἶδαν, μπετ μ' ἀκούσαν !

— Σὺς ἀγαπᾷ, χαρὲς μου !

Έγγρα το κορμὶ 'α τὸ χῶμα κ' ἐκλαβα μεγα-

λόφον.

Καὶ μὲς' τὰ κλάματά μ' ὡ τὰ φίλα τους ἀκονγα ν' ἀντιχρῶν καὶ ν' ἀντιχρῶσιν τοῦ καίρου μου τὸ ξεχειλίσμα.

Ήταν ἡ παρηγορία μου αὐτὴ 'α τῇ θλίβῃ μου.

ΧΑΡΟΠΑΛΕΜΑ

— Στὸν Α. Πάλλον.

Στὴ μέλα μῖσος παλιοκλήσις φῦτροσε ἕνα δέντρον.

Μικρὸ, κανόνας δὲν τὸ γνοιάστηκε. Μα τὸ δέντρον βάσταξε ἀπὸ γενναῖα δέντρον παλαιοκλήσιον.

Καὶ πῆρε ἀπὸν του ἄντρα, παρρηδῶντας 'α τῆς κρόφης δύναμὲς του. Μεγάλωσε, ἀντρευστηκε. Κ' ἔβγινε ἕνας γίγαντας καλοδοχός. Ένας ἡμιορδεντρος ἀδανύτος.

Οἱ χωρῖανοι, ποῦ δὲν τοῖς γιόμζε τὸ μάτι ὁ δέντρος 'α τὴν ἀρχή, τὸν ἔβλεπαν καὶ καμάρωναν. Τὸν εἶχαν στολίσαι τοῦ χωριοῦ τους.

Οἱ παπᾶδες ὅμως ἄρχισαν, ὅσο μεγάλωσε, νὰ τὸν νομίζων ἔχρη 'α τῇ γειτονιά τους. Γέιτονα ἐπίβουλον τῆς ἐκκλησίας.

Απλῶσε ὁ δέντρος τὰ κλωνάρια του μυριάσπληθα 'α τῆς ἐκκλησίας τῇ σκέψι. Τὴ χάιδεψε, τὴν ἔδειξε, τὰ δημοδολοῦσε. Κ' ἀπὸ κάτου οἱ ὀφες του μ' ἀπόκρυφα ἄμπερα πλοκάμια τῇ σφιχτοδέναν, τὴν κρυφοδύκωναν ἔβλυναν τοὺς ἄρτους τὸν γεροπρῆμων ὑμελιῶν τῆς. Έτοιμζαν τὸ θάνατό της.

Απὸ τὰ χῶμα ἀπάνου 'α τῆς ἐκκλησίας τὸ πρόσωπο, τὸ γλυνμένο ἀπὸ τὰ χρόνια, χαλαμδὲς χιράζαν. δειχόνοντας τὸν ἔχρη ποῦ κρυφοδούλεψε. Κ' αὐτὸς ἔκανε ὅλο καὶ ποῦ φανερὴ τῇ δύναμὶ του. Ἀγριος μιά 'μέρη ἔδουψε, ἔρπαζε μ' ἕνα τοῦ γοντρο κλωνάρια ἐν' ἀγκωνάρια τῆς σκεπτῆς καὶ τὸ ξεκόλλωνε.

Έτρεξαν οἱ παπᾶδες μ' ἄρματα νὰ πολεμήσουν τὸ θυμωμένον γίγαντα. Νὰ προφταῖνον τὸ χυλαπρὸ ποῦ τοὺς φοδέρτζε. Όμως ἔρχονταν ἄργα καὶδε βοήθεια τοὺς 'α τὴν ἐκκλησίαν.

Συνέχισινε ὁ λαὸς κα' ἀγνάντευε τὸ ὄμα τὸ φιδρὸ ποῦ πλάκωνε. Λίγη ἴδελαν νὰ δώσουν χέρι 'α τῶς παπᾶδες. Οἱ ἄλλοι ἀπὸ φόβο ἔκρυβαν τὸ στομαχμό τους. Καὶ κἀποὶ μόνον μὲς' τὸ σωρὸ πρόβαλαν γῶμον νὰ μὴν ἀντικρούσῃ κανεὶς τοῦ δέντρον τὴν ὀργή.

Αἰσῖνα ὁ γίγαντας δειότικε ριζόκομος κα' ἡ ναταρῶντικε. Έγυρε ἀπάνου 'α τὴν ἐκκλησίαν, εἰπομς νὰ τὴν παλαίψῃ. Αἰγύσαν τὰ κλωνάρια του.

ὁὰ χέρια ἀνθρώπου, νὰ αἰθέουν τὸν ἀντίπαλο. Τὸ φῶλῶμά του, σὺν τὸν παλαιότη π' ὡ παίρναι ἀντρίκεια τὴν νουὴ του πρὶν χωριῶν. ὁρῶσαν βαλῆα. Γὰρ λίγο ἐπίσθην ἔβγινε σιωπὴ. Κ' αἰσῖνα ἔτρεξε ἡ ἐκκλησία. βόγγινε. σφαιρόστικε 'α τὰ πόδια τοῦ νικητῆ.

Αὐγουστος, 1903

ΠΑΝΟΣ ΚΑΛΟΘΕΟΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΖΕΤΕ

ΤΟΥΣ ΑΡΧΑΙΟΥΣ

Οἱ ἄρχαιοι πῆραν τὸν ἴδιο δρόμον ποῦ πῆρε καὶ ἡ γλῶσσα τους : καθε γρῶνον, καθε ἔλαα. καθε πνήγντα γρῶνον καὶ καθε πῖδον λίγρο λίγρο μεταμορφῶνουνταν ἡ γλῶσσα τους : ὅσο περνοῦσε ὁ καιρὸς, τόσο πῖω-τερο ἔμοιαζε μὲ τὴ δική μας τῇ-μερᾷ. Οἱ ἄρχαιοι ποῦ εἶχταν κ' ἐκείνοι μαζί μὲ τὴ γλῶσσα, ἔρπου καὶ τώρα τοὺς ἔβλεπε ἀκρῶν πτῆν Ἀκρόπολιν, λίγρο λίγρο, χωρὶς νὰ τὴ κατελθῶναι αἱ ἰδὲν, μῆλινον τῇ δημοσίᾳ.

Ψυχρῶς (Τὸ ταξίδι μου).

Α'.

Καθὲ ῥορὴ ποῦ τὴν νὰ πῶνται τὰ μυστικά μου σὲ κάποιον κορμῶν ἀρχαίου λόγου, ζωντανῶνται τῇ ρωνῇ μας τῇ ζωντανῇ, μὲ κάποιον καλλιτεχνικὴν προσπαθειᾶν, μικρὴ ἢ μεγάλην. Ὁμολογῶ τοὺς ἄ-ρχαίους μῆσα στὴ «Ταξίδι» τοῦ Ψυχρῶν. καὶ τὰ νὰ τοὺς ζωντανέω κα' ἔγω στὴ μίαν ὁραμα ποῦ τοὺς εἶδε ὁ ποιητής. Γι αὐτὴ καὶ τώρα μὲ συγκινε τὸ σῶντομο βιβλίον ποῦ ἀρχαίολογῶνται στὸ τραπέζι μου τὰ φύλλα του : «Νουκισμὸς Τίτλων καὶ μετασθραπες, μετασθραπες ἀπὸ τὸν Πλάκ Η. Πουτιρίδης» ἔρχτ. μιά : Νηδολοθήκης τοῦ «Νουκισμὸς» καλλιτεχνιστής, (ὁμως ἔρχτ. μὲ κακοσχεματιστῇ. ὁλῶς κακὴν πρὶν-πρὶν, ἀπὸ ἀρχαίους μ' ἕνα τέτοιο δαιμονισμῶν ποῦ ζῶσαι μὲ τὸ μῖσος καὶ τρέφανται μὲ τὴν ἑλῆθρο τῶν πόντων). Καὶ θυμωδῶναι μῖσος στὴ μαθητικὰ μου χρόνια κάποιες στιγμῆς μὲ κάποιον ζῶσαι καὶ μὲ κάποιον πῶς ἀγνάντικε στὴς γλῶσσας τῆς ἄλλης καὶ

στis κρυφές: τὸ χαρούμενο θάμπεμα μέσα μου τῇ χρονίᾳ πού μάθημα μου πρωτόβαλαν τὸ Ε' τῆς 'Οδύσσειας: καὶ πολὺ προηγήτερα, στὴν πρώτη τοῦ 'Ελληνικοῦ, τῇ χαρᾷ πού μετ' ἐξυπνῆσε στὴν τάξη καὶ τὰ σκασιὰ τὰ γέλοια μας, καὶ μὲ ὅλη τοῦ ἀγχιωποῦ δασκάλου μας τὴν παρυσία, Νικηρίκις Διαλόγου τοῦ Λουκιανού, ἐκεῖ πού ὁ Μένιππος ὁ κυνικός φοβερίζει τὸ στρυφνὸν περσικόν, τὴ Νέρωνα, μ' ἓνα ξύλο ἀλλήλοπατο. Καὶ μοῦ ἐκπνέεται στί νου πῶς ἡ ἴδια ἐκείνη ἡ Χρηστομῆθεια, τοῦ Ραγκαβῆ, νομίζω, πού μελετούσαμε στὴν τάξη, τελειώνει ἴσα ἴσα μὲ τὴν Τίμωναν τὴν Μισάνθρωπον. Καμιά φορὰ τραβηγμένοι ἀπὸ τὸ διαλογικὸ τῆς μορφῆς, σὰ δραματικὰ μὲ φανταζόμενοι (τὸ θέατρο τὸ ζέσαμε καὶ τότε γαυροῦμε), δοκιμάζω νὰ τὴν συλλαβίσω μ' ἀρχίζω: ὡ θεὸ φίλε καὶ ξένε καὶ ἀστεροπητὰ κτλ. κτλ. καὶ σταματοῦσα πάντα καὶ δὲν πῆγαίνα παραπερά ἀπὸ τῶν ἐπιθετικῶν τὴν ἀπέραντη περσικὴν μὲ ἀποσπᾶσαι πολὺ μ' αἰτῶν καὶ ἀκόπε καὶ πάλιν παιδιὰ. Τώρα κυνηγῶν πρωτοδιαβάω τὴν Τίμωναν στὴ μεταφράσει τοῦ κ. Βουτιερῆ, καὶ ἴσα ἴσα ἡ νέα μεταφράσει μου ἀνάγει τὴν ἐπιθυμία νὰ τρέξω στὶ ἄρχαια κείμενα, καὶ νὰ τὴν περάσω ὅπως ὅπως καὶ γνωρίμα νὰ ξαναπιάξω μὲ τὴν παλιὴ μου φίλη, μὲ τὴν τοιμερίν ἐκείνη καὶ φοβερὴ Σαρμοσάτις, πού ἀντιπάλους γεννημένοις κινεῖται στὴν Ἑσπερίαν ἔσπερος τῆς σφίγας τοῦ τῆ Ἑρώς στὴν 'Αθήνα, καὶ μαζὶ καρπὸς καὶ μέστις τοῦ ζεπεσιμού, μινωδικῆς καὶ ἀμυσσῶς μέσα στὴν ἐπιτοχὴ τὴν, ὁ σύγχρονος αὐτὸς τοῦ Μάρκου Λυρῆσιον, συγγραφέας ὅμως πού ἤξερε νὰ γερμεῖ, καὶ ὅχι νὰ χτεῖ, κάπως πῶς πολλὸ ἄλλοτε: παρ' ὅσον δέξω βαθὺς νὰ εἶναι, ὅμως καὶ μ' ὅλα τὸν τὴ ψευδαῖνα ἔνας πλατὺς καὶ ὅλος δύναμη καὶ νύστα λογιτέχνης, ὁρμητικῆς καὶ ζωντανῆς καὶ ῥήτορας καὶ ζωγράφος καὶ κυριοδυντὴς ἀσύγκριτος, παιδι εὐλογημένον τριῶν ἀντάμα πατεράδων, τοῦ 'Αριστοφάνη, τοῦ Δημοσθένη καὶ τοῦ Μένανδρου, ὁ στενὸς πού ἀρχαῖον λόγον καὶ τοῦ νέου λόγου ὁ πρῶτος λειτουργός, πατέρας ὁ ἴδιος μελλόμενον κάθε λογῆς Πολιταίων, Σούφρ, Πυλιδῶν, Σουρῶν, μαζὶ λιγαῖα ἀπ' ὅλα, χρονιγράφος καὶ σατυριστὴς καὶ διηγηματογράφος, καὶ μ' ὅλ' αὐτὰ τεχνίτης πῶς, καθὼς τὸ εἶπεν ἓνας σοφὸς, ἢ ἤθελε γέννη Χριστιανός, σὰν τότε ἄλλοι τοῦ καιροῦ τοῦ, ὅλ' εἶπεν ὁ δυναμώμενος ἀπολογητὴς τοῦ Χριστιανισμοῦ, καὶ κάνει: ἀπὸ τοῦ Πατρὸς τῆς 'Εκκλησίας δὲ θὰ ἔσται σὰν ἐκείνος, χρυσόστομος. 'Εστὶν ὁ Μισάνθρωπος τοῦ Λουκιανού μὲν περυσιαζέται σὰν

ἓνα σπαρταριστὸ κομμάτι, σκληρὰ κομμένο ἀπὸ τὴν κομψοδία τῆς ζωῆς μὲ μὴν ἀπαισιοδοξία στρογγυλῶτατα, μὲ μιὰ λεπτοκομωτὴν εἰρωνείαν (ἐκείνη μαλιστα ἡ συνομιλία τοῦ Τίμωνος μὲ τὸν Δημέα, τὸ ῥήτορα, τὴ διεγγραμμένη ἀλλοτρίαν φλέβαν σατυριστῆς), σὰ μιὰ κἀνὴ πού βράζει μέσα τῆς ὁ μούστος ὁ ἀπαιτικός γιὰ νὰ γείνη ὑπερ' ἀπὸ αἰῶνες τὸ ἀρσὶ τοῦ Σαίξπηρ στὸ δράμα τοῦ πού μετ' ἔρπει παλὰ ἔρπει τὴν Τίμωναν τὸν 'Αθηναῖον.

Καθε μεταφράσει καὶ ἡ πῶς εὐτυχημένη, κάπως πάντα ὅλ' ἀλλοτρίαν τὴν πρωτότυπον καὶ ὅλ' τοῦ ὀλιγοστεύει, ἀπὸ κατὰ τὸ τὸ φτωχότατον. Παλιὰ ἀλλοτρία. 'Ομοί: τοῖσι μὲν εἰπὼς πῶς καὶ καθὲ φροντισμένη μεταφράσει, φέρνοντας πῶς ἡμᾶς σ' ἑμᾶς μιὰ μακρομένη ζοῆ, ἀκόμη καὶ τὴν ἀσύγκριτον ὀμορφίαν τῶν ἀρχαίων, μπορεῖ νὰ τῆς δώσῃ μιὰ ὄψη γνωριμωτέρη, καὶ πλέον συμπληρητικὴ, μὴν ὄψη πῶς νὰ εἶναι τὴν ταίριασμα μαζὶ μὴν ἀχτεῖται ἀπὸ τὴν ὑπερκαλὴ μορφή τοῦ πρωτότυπου, καὶ μὴν ἰσχυρῶς μέσ' ἀπὸ τὴ γύρω μας ψυχῇ. Εἶναι ἀλήθεια πῶς, ἔξω ἀπὸ τοὺς τεχνικούς ὅρους, τὰ ταῦτάς τῃς λόγια δὴν γλωσσῶν διαφορετικῶν, ἀκόμη καὶ σύγκριτων γλωσσῶν, δὲν λελόντι μὲ μαθηματικὴν ἀκριβείαν καὶ ἔτσι λεπτὰ τὸ ἴδιον νόημα, καὶ δὲ γεννῶν τὸ ἴδιον ἀποτέλεσμα. Μὰ ὅλ' εἶναι ἀλήθεια πῶς καθὼς ὑπάρχουν λογιτέχνες πού μοιάζουν ἀντιστεῖν τοὺς ὅχι γιὰτὶ ὁ ἓνας εἶναι τοῦ ἄλλου μνηστής, μὰ γιὰτὶ ὁ ἓνας εἶναι τοῦ ἄλλου πνευματικῆς συγγενῆς, ἔτσι ὅλ' ὑπάρχουν καὶ μεταφράστες: προσωρινοὶ νὰ μὴ δύνουν πῶς ἐπιτυχημένα τὴν εἰκόνα τοῦ πρωτότυπου σὰν ἀπὸ ἀπὸ πῶς, πρῶτα καὶ ἀπ' ὅλα, πνευματικὴ συγγένεια πρώτιστον μὲ τὸ συγγραφεῖ πού μεταφράζουν. Κι' ἀκόμη θὰ μπορούσαν νὰ εἰπῶς πῶς ὅλ' ὑπάρχουν καὶ γλωσσῶς γιὰ τούτην ἡ γιὰ κείνη τὴν ἀφορμὴ κακομεινῆς νὰ δέχονται στὰ κύματα τοὺς καὶ πῶς ἀρραβωνισμένοι καὶ πῶς καλὰ νὰ κατενοῶνουν στὶ μεταφραστικὴν λιμνὴν τὰ ἔργα μιᾶς ἄλλης ὀριμένης γλωσσῆς. Καὶ τὸ ἀντίστροφο. 'Εξάφνης εἶδα νὰ παραπονιέται κάποιος: ἔνουν σοφοὶ φιλόλογοι (ὅμως καθὼς φαίνεται, φιλόλογοι ἀπὸ κείνους πού φανταζοῦν πολέμους τὸ ἔσπλωμα μὲ μεταφράσματα τῶν ἀρχαίων 'Ελλήνων συγγραφεῶν, γιὰτὶ ὑπάρχουν καὶ τέτοιοι πολέμους), εἶδα νὰ παραπονιέται πῶς ἡ γαλλικὴ γλῶσσα δὲν ἔχει καμιά σχεδὸν μεταφράσει ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους 'Ελληνες πού νὰ εἶναι τῆς προκοπῆς, ὅτι 'ἴσως εἶναι ὅλως, καὶ οἱ πῶς καλῶς παρῶν ζουν ἀπάνου κάτου τὸ νόημα, χωρὶς νὰ μετ' ἔξαναπαρῶνται πιστὰ, ὅτι μῆτε ὁ 'Ομήρος,

μῆτε ὁ Αἰσχύλος, μολονότι ἀξιόλογα μεταφρασμένοι καὶ οἱ δύο, ὁ πρῶτος ἀπὸ τὴν κυρία Dacier, ὁ δεύτερος ἀπὸ τὴν Leconte De Lisle, δύνουν κανεὶς νὰ νοιώσῃ τίς χαρὲς τῆς ἐξοχότητος τοῦ 'Ομήρου καὶ τοῦ Αἰσχύλου, ἀφίνα πού καὶ οἱ δύο γινώσκοντες εἶναι ἀπὸ λαλῶν στὴν ἐξήγησιν: ὅτι καὶ ἀνωτέρως ἀπὸ τὴν Dacier μεταφραστικῆς τοῦ 'Ομήρου εἶναι ὁ Γερμανὸς ὁ Woss, καὶ καὶ αὐτὸς πάντα προδίδει τὸν πρωτότυπον του, μ' ἓνα διὰ τοῦ ὅρου μεταφραστικῆς, δημοτικῆς βέβαια καὶ παραστατικῆς, μὰ μὲ φροντίζετε πῶς εἶναι τὸ ἴδιον ὅρου, τὸ ὁμοεικὸς... καὶ τέλος ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ 'Ορέστειος ἡ μεταφραστικὴ ἀπὸ τὴν περίφημον Πιλλμαρόν: τόσο καλὴ καὶ τελειωτικὴ, σὰ νὰ εἶναι πῶς πῶς, ὅχι γιὰτὶ δίνει, μὲ κλασσικὴ μεταφράσει τοῦ κλασσικοῦ, ἀλλὰ γιὰτὶ μετ' ἐκείνη τὴν ἔρεξιν νὰ διαβάσωμε τὸ πρωτότυπον. 'Ολα τὰ τέτοιος λογῆς: συρρ' ἀπὸ πῶς, ὅσοι καὶ ἐν εἶναι ὑπερβολικὰ, κρύβουν καὶ κατὰ ἀληθινὴ μέσα τους. Μὰ τάχα δὲν μπορεῖ νὰ συγχετῶμε πῶς οἱ Γερμανοὶ δύνουνται πῶς ἱκανῶς στὰ μεταφράσματα τῶν ἀρχαίων ἀπὸ τοῦ Αἰσχύλου, τῶν δι' ὅλην ἀφορμὴ μὴνᾶ τὴν πῶς στενὴ γνωριμία τοῦ Γερμανοῦ μὲ τὰρχαια κείμενα, τὴν πῶς φιλικὴν γνῆσιν τοῦ δουλειᾶς, μὰ καὶ κατὰ ἄλλο, γινώσκοντες τὴν ἴδια τοῦ τῆ γλῶσσας πού ὅλ' καὶ κατὰ πῶς ἐκκολλημένοι μαζὶ καὶ πῶς ἐκείνη ἀπὸ τῆ γαλλικῆς τῆ γλῶσσας, πλέον ἀναλυτικὴ καὶ περὶ γλωσσικῆς δυσκολοκίνητη. 'Εστὶ καὶ θυμολογία τώρα μὲ γαλλικὴν μεταφράσει τοῦ Αἰσχύλου πού καὶ μὲ ὅλο τὸ παίρισμα τοῦ μεταφραστῆ πῶς ἀκούσθητε πιστὰ τὸ ὅρου τοῦ ἀρχιτύπου, τόσο πῶς προσολεῖται ἀπὸ τὸ κείμενον καὶ τίς πῶς πολλῆς φορὲς μὲ τόσο πολλὰ λόγια ξαναεἶναι καὶ ἀπαλύνει τὰ λιγοστὰ πυκνωμένα λόγια τοῦ ἀρχαίου, τόσο, πῶς μὲ μιὰ φράσει ἀπὸ ἐνὶνὰ λέξεις ξαναεἶναι τὸ νόημα τοῦ ὁ Αἰσχύλος ἐκφράζει μὲ μιὰ λέξιν ὁμοφιλιστάτην.

Ὁ κ. Βουτιερῆς δὲν τὸ ξέρω ἀκόμη καὶ ἐν ἔχῃ καμιά συγγένειαν μὲ τὸ Λουκιανόν. Ξέρω μόνο πῶς ἐν' ἓνας νέος δημοσιογράφος καὶ ποιητὴς πού μπῆκε ἀποφασιστικὰ σ' ἓνα δῆμο, γὰ νὰ ὁδηγῇ καὶ πρὸς ἓνα σημεῖον φωτεινόν καὶ τὸ περσικόν του ἐλπίδα δίνει καλλιὸν ἀρχὰ καὶ ἀσφαλισμένα, παρὰ γοργὰ ὁ ἐκκολλησθαι. Δὲν πρέπει πάντα νὰχομε ἀπλήρη ἐμπιστοσύνη πρὸς τὰ πρῶτα τιμασμάτα, πρὸς τὰ τεραστία παιδιὰ. 'Ενα σύντομο βιβλιαράκι στίχων δὲν τοῦ ξεχωρίζῃ ὡς τὴν ὅρα τὴν ὄψη. 'Αἶμα πολλὸ μεγαλήτερος προσοχῆς εἶναι ἡ

ΑΡΧΑΙΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ 5

ΠΛΑΤΩΝΑ

Ο ΚΡΙΤΩΝΑΣ

Μεταφρασμένος ἀπὸ τὸν Γ. Ρ. ΣΤΑΜΝΟΠΟΥΛΟ

"Ἰσως, ἀ δὲ χαλῶς κανεὶν κέρει εἰδεμὴ ὀκνοῦσης, Σωκράτη, πολλὰ καὶ ἀνὰξία σου. (Ὡς ζῆς λοιπὸν φιλονίκης ὅλων τῶν ἀνθρώπων τίς ποδὶς σὲ σκλάβος—γιὰ νὰ κῆνῃς τί: Νὰ ξεφαντόνης στὴ Θεσσαλίᾳ, σὰ νὰχῃς: πάει ἐκεῖνός γιὰ χάρη τοῦ φαγιοῦ: Κ' ἐκεῖνα τότες τὰ λόγια γιὰ τὴ δικαιοσύνη καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴ πού ὅλ' μὰς μένουν: Μὰ γιὰ χάρη τὸν παιδιὸν σου, ὅλ' πῆς: ἴσως, ὅλ' νὰ ζῆσῃς γιὰ νὰ τὰ μεγαλῶνῃς καὶ νὰ τὰνὰβρέψῃς: 'Εστὶ λοιπόν: Στὴ Θεσσαλίᾳ πηγαίνοντας καὶ ὅλ' τὰ μεγαλῶνῃς καὶ ὅλ' τὰνὰβρέψῃς, στὴν ξενιτειᾷ

ἐκεῖνός, γιὰ νὰπολύσῃς καὶ αὐτὸ ἀκόμη: Καὶ ἔστω πῶς ὅχι αὐτὸ: σὰ μεγαλῶνουνται ὅμως ἐδώ πέρα ζώντας: ἐστὶ, περὶ καλὰ θὰ μεγαλῶνουνται ὅταν ἀνατραποῦν δίχως ἐοῦ νῆσαι μαζὶ τους: γιὰτὶ θὰ φροντίζουν οἱ φίλοι γι' αὐτὰ. 'Ε, καλὰ, ἀν ξενιτειῆς στὴ Θεσσαλίᾳ, ὅλ' φροντίζουν, καὶ ἀν ξενιτειῆς στὸν 'Αδὸν δὲ θὰ φροντίζουν: 'Αν βέβαια δύνουν κάποιον χρησιμότητα αὐτοῖ ποδῶν τὴν ἀξίωσι πῶς εἶναι φίλοι σου, πρέπει νὰ τὸ πιστεύῃς.

XVI. 'Ομοί, Σωκράτη, ἀκούοντας ἐμᾶς πού σ' ἐβρέψαμε μῆτε τὰ παιδιὰ σου νὰ δώσῃς πεῖσιν ἀξία, μῆτε στὴ ζοῆ, μῆτε σ' ἄλλο τίποτα μπροστὰ στὸ δικόν, γιὰ νὰχῃς σὰν ἐθρῆς στὸν 'Αδὸν νὰπολογηθῇς ὅλ' αὐτὰ στίους ἐκεῖ ἀρχοντες: γιὰτὶ φανερό εἶναι πῶς οὐτ' ἐδώπέρα ἔχει: κάνα κέρδος: κῆνοντας αὐτὰ—ἀσε πῶς δὲν εἶναι δικαί καὶ σωφρομένη—οὐτ' ἐκεῖ ὀλῆς: σὰν πᾶς. Καλὰ, πῶς φεύγεις ἀδικημένους: τώρα, ἀν φύγῃς. Φεύγεις ἀδικημένους, μὰ ὅχι ἀπὸ μᾶς τοὺς νόμους, παρὰ ἀπ ἀνθρώπων: ἀν ὅμως ἐβῇς μὲ τόσο ἀτιμὸ τρόπον, γυρί-

ζοντας: πίσω ἀδικία καὶ κακὸ, βγαίνοντας ἀπ' τίς ὁμιλογίς σου καὶ τίς συμφωνίας μ' ἐμᾶς: καὶ κῆνοντας κακὸ σ' αὐτοῦ: πού δὲν ἔπρεπε καθόλου, καὶ ἐμεῖς θὰ χολιάσωμε μαζὶ σου ὅσο ζῆς, καὶ ἐκεῖ στὸν 'Αδὸν τ' ἀδέρφια μας οἱ νόμοι δὲ ὅλ' σὰ καλοδεχτόν, μὲ πῶς ὅλ' ξέρουν, πῶς καὶ ἐμᾶς βάλθη- κες νὰ μὲς ξεπατρήσῃς ὅσο ἐρχότανε ἀπ' τὸ χεῖρ σου. Μόνε κῆντα νὰ μὴ σὰ καταφέρῃ ὁ Κρίτωνας νὰ προτιμήσῃς ὅσα λέει νὰ κάνῃς, παρὰ ὅσα ἐμεῖς.

XVII. Αὐτὰ νὰ ξερῃς, ἀγαπημένε σύντροφε Κρίτωνε, ὅλο καὶ ὁπρὸ ἐγὼ πῶς ἀκούω, ἀπαρχάλαχτα ὅπως οἱ κορυβαντιστὲς ὁπρῶν πῶς ἀκούω φλογέρες, καὶ σ' ἐμένα ἡ βουὴ τῶν λόγων αὐτῶν κουνονίζει καὶ κάνει νὰ μὴν μπορῶ ν' ἀκούσω ὀλῶν: γι' αὐτὸ νὰ ξέρῃς πῶς ἀν λὲς τίποτα ἐνάντια στὴν ταρινὴ μου αὐτὴ ἀπόφτησι, τοῦ κακοῦ ὅλ' λὲς. Μ' ὅλ' αὐτὰ ὅμως, ἀν νομίζεις: πῶς ὅλ' κατόρθωσῃς τίποτα, λέγε.

Κ. Δὲν ἔχω, Σωκράτη, νὰ πῶ τίποτα. Σ. 'Αφίς λοιπόν, Κρίτωνε, καὶ ἄς κῆνουμε ἔτσι, ἀρὸν ἔτσι μὰς ὀδηγῇ ὁ Θεός.

